

รองเง็ง : ระบำและดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของประเทศไทย

Rong-Ngeng : Music and Folk Dance in the South of Thailand

ประภาส ขวัญประดับ

อภินันท์นาการ

จาก

สำนักวิทยาลักษณ์ ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2540

ISBN 974-588-962-8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

กท

ป 3467

2540

3536072 LCCU/M : MAJOR : วัฒนธรรมศึกษา ; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

KEY WORD : ร่องเง้ง/ระบำ/ดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของประเทศไทย

ประกาศ ขวัญประดับ : ร่องเง้ง : ระบำและดนตรีพื้นบ้านของประเทศไทย
(RongNgeng : Masic and Flok Dance in the South of Thailand) อ.ที่ปรึกษา : ดร.สุกรี
เจริญสุข M.M.E.,D.A., ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, กศ.ม., ศศ.ม., สัจด์ ภูเขาทอง , กศ.บ., ไพบุลย์
ดวงจันทร์, กศ.บ., ศศ.ม. หน้า 255 ISBN 974-588-962-8

การวิจัยเรื่อง ร่องเง้ง : ระบำและดนตรีพื้นบ้านของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของร่องเง้ง คณะร่องเง้งที่มีชื่อเสียงในจังหวัดภาคใต้ บทบาท
ของร่องเง้งที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมในจังหวัดภาคใต้ และวิเคราะห์บทเพลงร่องเง้ง 3
คณะ จำนวน 25 เพลง

ผลการวิจัยพบว่า ดนตรีพื้นบ้านภาคใต้มีวัตถุประสงค์ในการบรรเลงเพื่อความ
บันเทิงและเพื่อประกอบพิธีกรรม ร่องเง้งได้เข้ามาในดินแดนภาคใต้ของไทย เมื่อประมาณ
200 ปี โดยในอดีตภาคใต้เป็นเส้นทางการค้าขายของชนชาติต่าง ๆ เช่น อินเดีย อาหรับ
โปรตุเกส สเปนและฮอลันดา การติดต่อกันระหว่างชนชาติต่าง ๆ ทำให้เกิดการผสมผสานทาง
วัฒนธรรม การแสดงร่องเง้งก็เป็นผลจากการผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมของชนชาติ
เหล่านี้กับชนท้องถิ่นในภาคใต้ของประเทศไทย จะเห็นได้ชัดเจนโดยเฉพาะในเครื่องดนตรี
ประกอบการแสดงที่มีทั้งเครื่องดนตรีของวัฒนธรรมตะวันตกได้แก่ ไวโอลิน แมนโคลิน
และแอคคอร์ดียน ส่วนเครื่องดนตรีของวัฒนธรรมตะวันออกได้แก่ รำมะนาและฆ้อง

การแสดงร่องเง้งในภาคใต้ของประเทศไทย จะพบบริเวณจังหวัดชายฝั่งทะเล
ตะวันออก เช่น จังหวัดปัตตานี จังหวัดสงขลาและจังหวัดนราธิวาส และบริเวณชายฝั่งทะเล
ตะวันตก เช่น จังหวัดสตูล จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ เป็นต้น ร่องเง้งมีบทบาทต่อสังคมและ
วัฒนธรรมในภาคใต้ คือ บทบาทสะท้อนการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างชนชาติ
บทบาททางการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนและระหว่างประเทศ บทบาทต่อการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคใต้ บทบาทในการส่งเสริมการศึกษาของรัฐ บทบาทต่อการ
สนับสนุนนโยบายของรัฐด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ทางด้านการวิเคราะห์องค์ประกอบของดนตรีร่องเง้งพบว่า มีบันไดเสียงแบบ
ไดอาทอนิก (Diatonic) เมเจอร์ (Major) และไมเนอร์ (Minor) มีการประสานเสียงแบบ
Monophony และ quasi Homophonic ซึ่งเป็นกรบรรเลงถึงประสานเสียง อันเป็นลักษณะ
เฉพาะของดนตรีร่องเง้ง

3536072 LCCU/M: MAJOR : CULTURAL STUDIES; M.A.(Cultural Studies)

KEY WORD : RONG-NGENG/DANCE/FOLK MUSIC IN THE SOUTH OF THAILAND.

PRAPAD KRUPRADUB : RONG-NGENG : MUSIC AND FOLK DANCE IN THE SOUTH OF THAILAND. THESIS ADVISOR : SUGREE CHAROENSOOK, M.M.E. D.A., NARONGCHAI PIDOKRAJIT, B.Ed., M.Ed., M.A., SA-NGAD POOKHAOTHONG, B.E.d., PAIBOON DUANGJAN, E.Ed.,M.A. P. 255 ISBN 974-588-962-8

The purpose of this research was to study the history and development of the Rong-Ngeng performance and the well-known Rong-Ngeng troupes in the South of Thailand, to investigate the roles of the Rong-Ngeng in social and cultural context of the South, as well as to analyze 25 songs of three Rong-ngeng troupes.

The result of the research clearly shows that the folk music of the South serves as ritual ceremony and as entertainment. As for the Rong Ngeng, it came to the south of Thailand about 200 years ago. As the South of Thailand was on the trade route of Indian, Arab, Portuguese, Spanish and Dutch merchants for a long time, cultural assimilation was naturally a by-product of their intercommunication. The Rong-Ngeng is one example of the assimilation between those cultures and the local one. We can see this cultural mix in the Rong Ngeng musical instruments such as the violin, mandolin and accordion of the West and the rebana and gong of the East.

Rong-Ngeng performances can be found in Pattani, Yala and Narathivat province on the east coast of the Southern of Thailand and in Satoon, Trang and Krabi on the west coast.

The Rong-ngeng has contributed the South in several ways, as follow;

1. The Rong-ngeng is a good example of inter-cultural assimilation.
2. The Rong-ngeng promotes mutual understanding between people and between nations.
3. The Rong-ngeng promotes education and State policy on folk culture promotion.

For the musical tuning system, this research found that the Rong-Ngeng music is diatonic in major and minor. The main characteristic of the music is it is monophonic and quasi-harmonic.

